

Toivomusaloite 975

Uosukainen ym.: Ulkosuomalaisten opintotukietuuksien järjestämisestä kansanopistoissa opiskelua varten

Eduskunnalle

Suomen kansanopistoissa opiskelee lukuisia ulkosuomalaisia opiskelijoita, mutta heillä ei ole opintotukietuuksia.

Suomalaissyntyisiä asuu hajallaan ulkomailla mm. Pohjoismaissa ja Neuvostoliitossa eri syistä. Vähemmistökansallisuuksina suomensukuilla on ollut vaikeuksia säilyttää ja siirtää suomen kielen taitoa ja perinteitä seuraaville sukupolville. Kielen ja perinteiden säilyminen vaatii toimivan yhteisön ja perusopetusta omalla äidinkielellä. Tähän ei ole ollut useissa tapauksissa mahdollisuutta. Seurauksena on ollut nopea suomen kielen taidon ja Suomen tuntemuksen kaventuminen tai häviäminen. Toisaalta äidinkieli on perusta koko ihmisen identiteetille. Näistä syistä Suomen tulisi järjestää rajojen avaauttua myös taloudellisesti mahdolliseksi se, että ulkosuomalaiset voivat tulla opiskelemaan Suomeen suomen kieltä ja kulttuuria tai muita aloja.

Eryityisesti suuri tarve tällaisen vuorovaikutuksen aikaansaamiseen on Neuvosto-Karjalan ja Inkerin suomalaisilla, joilla ei ole ollut oma-kielistä koulua ja luontevia yhteyksiä Suomeen päin.

Lähinnä taloudellisista syistä heidän opiskelunsa Suomessa on vaikeasti järjestettävissä.

Opintotukietuuden saaminen edellyttää nykyisin muuttoa Suomeen ja esimerkiksi Inkerin suomalaisilla sen jälkeen yhden vuoden oleskelua Suomessa.

Opiskelua varten myönnettävä yleinen opintotuki tulisi antaa ilman muuttoehto. Paluumuuttoa ja maahanmuuttoa ajatellen on parempi, että muuttaja on oppinut suomen kieltä ja perehtynyt suomalaisiin olosuhteisiin ja tapoihin. Kielitaito ja muu tietous auttavat pääsemään nopeammin sisälle suomalaiseen työ- ja yhteiskuntaelämään, mikä säästää monia muutoin koituvia kuluja.

Kansanopistoilla internaattimuotoisina oppilaitoksina on erityisen hyvät edellytykset järjestää intensiivisesti suomen kielen ja kulttuurin opetusta. Sisäoppilaitosyhteisö antaa turvalliset puitteet suomalaisten tapojen harjoittelemiselle ja kulttuurin omaksumiselle.

Ammatillisissa oppilaitoksissa ulkosuomalaiset ja ulkomaalaiset opiskelijat ovat jo samojen opintotukietuuksien piirissä kuin suomalaiset opiskelijat. Riittävä suomen kielen taito on myös perusta ammatillisen koulutuksen omaksumiselle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittavasti eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus valtion vuoden 1992 tulo- ja menoarvion laadinnan yhteydessä ottaa huomioon opintotukietuuksien myöntämisen Suomessa kansanopistoissa opiskeleville ulkosuomalaisille ja varaa tarkoitukseen riittävät määrärahat.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

Riitta Uosukainen

Markku Laukkanen

Markku Lehtosaari